

TÈM LESON SA A SE ELEMEN NATIRÈL**SYANS EKSPERIMANTAL****KONSÈY**

Ministè Edikasyon Nasyonal mete nan men tout elèv nan peyi a kaye egzèsis sa a. L ap pèmèt ou aprann konnen kò w, jan li fèt, jan li fonksyone ak tout bon konpòtman ou dwe genyen pou rete an sante.

L ap pèmèt ou konnen tout plant ak tout bèt k ap viv bò kote w. L ap pèmèt ou fè anpil egzèsis pou konprann pi byen tout leson mè la oubyen metrès la te fè ak ou nan syans eksperimantal.

Pou fè egzèsis yo, w ap bezwen kreyon nwa ak kreyon koulè. Se pou w koute byen, oswa li byen sa yo mande w fè yo pou w ka reyisi egzèsis yo. Apre chak seri egzèsis, w ap jwenn tout sa ou dwe konnen sou leson an. Pa bliye ou dwe refè tout egzèsis yo epi repase tout sa nou dwe konnen yo anvan chak egzamen.

Egzèsis yo enpòtan anpil pou ede w konprann nosyon mè la oubyen metrès la ap montre w la. Ou dwe fè yo apre chak leson epi lè mè la oubyen metrès la mande w fè yo. Si w gen egzèsis ou pa konprann, ale kote mè la oubyen metrès la pou li ba w plis espikasyon.

Kaye sa a se pou ou, ou dwe pwoteje l epi kenbe l pwòp.

TÈM : ELEMEN NATIRÈL**OBJEKTIF :**

Esplike fòmasyon sòl la epi rekonèt enpòtans li nan lavi bèt ak moun.

1) Lè w obsève yon pil tè, ekri non kat (4) bagay ou kapab jwenn ladan l

a) _____

an) _____

b) _____

ch) _____

2) Lè w kraze yon wòch, ki sa l tounen ?

R- _____

3) Ekri de (2) fason sòl la itil moun.

R- a) _____

an) _____

4) Si nou rache yon plant nan sòl la, èske l ap kontinye viv ?

R- _____

5) Esplike pou ki sa nou di sòl la enpòtan pou moun ak bèt.

R- _____

SA NOU DWE KONNEN :

Sòl la se sou li nou mache, plante epi fè kay. Li fòme ak: moso wòch kraze ; rès plant tankou fèy, rasin, tij, fwi ; rès bèt mouri ; ti bèt vivan. Li pa menm jan tout kote. Gen sòl ki fen, gen lòt ki gwo, genyen ki nwa, genyen ki jòn e menm gen ki wouj.

OBJEKTIF :

Montre egzistans lè nan nati a

1) Mete yon ti dlo bouyi nan yon mamit epi mande ti moun yo pou yo obsève dlo a depi lè yo mete l sou dife a jiskaske li bouyi.

a) Ki sa nou obsève nan dlo a anvan li bouyi ?

an) Aprè eksperyans sa a, di ki sa nou jwenn nan dlo ki endispensab pou bèt k ap viv nan dlo ?

2) Mete dlo nan yon bokal transparan rive nan mwatye. Pran yon valè tè epi vide l ti kras pa ti kras ladan l.

a) Ki sa nou obsève ?

an) Ki sa nou ka di de sòl la aprè eksperyans nou sot fè a ?

3) Fè van pou lòt ak kaye nou

a) Ki sa nou te santi lè kamarad nou an t ap fè van pou nou ?

an) Aprè eksperyans sa a, di ki sa nou jwenn nan atmosfè a ki endispensab pou èt vivan.

4) Di twa (3) kote yo jwenn lè nan nati a.

a) Nan dlo (se sa ki pèmèt bèt ki viv nan dlo yo respire).

an) Nan sòl la.

b) Nan atmosfè a (se sa ki pèmèt bèt vivan k ap viv sou tè a respire).

SA NOU DWE KONNEN :

- Nan nati a nou jwenn lè a twa (3) kote : nan dlo, nan atmosfè a epi nan sòl.

